

Bilag 4 Vurdering af Teknik- og Miljøforvaltningens muligheder for at foretage en ekstraordinær udbetaling til CLEAN grundet udeblivelse af tilskud fra Markedsmodningsfonden

Stab er blevet bedt om at vurdere, om Teknik- og Miljøforvaltningen efter godkendelse fra Borgerrepræsentationen kan foretage en ekstraordinær udbetaling til CLEAN grundet udeblivelse af tilskud fra Markedsmodningsfonden.

Konklusion

Stab vurderer, at Teknik- og Miljøforvaltningen efter godkendelse fra Borgerrepræsentationen kan udbetale op til 581.601 kr. til CLEAN, svarende til halvdelen af organisationens udgifter i forbindelse med anlægsprojektet om behandling af plastaffald, og som skulle have været dækket af tilskud fra Markedsmodningsfonden.

Baggrund

Det fremgår af sagens oplysninger, at Københavns Kommune i 2016 fik tilsagn om tilskud på op til 2 mio. kr. fra Markedsmodningsfonden under Erhvervsstyrelsen til at undersøge, om der var plastaffald nok på Sjælland og Fyn til at etablere et plastsorterings- og oparbejdningsanlæg. På dét tidspunkt var markedet for genanvendelse af plastaffald ikke særligt udviklet, hvorfor kommunen fandt det relevant at engagere sig med støtte fra Markedsmodningsfonden. Med Borgerrepræsentationens godkendelse blev der oprettet et anlægsprojekt, og kommunen bidrog med en medfinansiering 0,2 mio. kr., så projektet i alt blev budgetteret til 2,2 mio. kr. Projektet blev gennemført i årene 2016-2019 med CLEAN som forvaltningens udøvende partner. Projektet mundede ud i et innovativt udbud af en ny behandlingsløsning til kommunens plastaffald. Umiddelbart inden kontraktunderskrivning i 2019 brændte det nyopførte behandlingsanlæg, der stod til at vinde kontrakten. Det betød, at Markedsmodningsfonden afviste at udbetale den sidste rate af tilskuddet til CLEAN på 1,5 mio. kr. Teknik- og Miljøforvaltningen har sammen med CLEAN gennemført en klagesag, dog uden at formå at få tilskuddet udbetalt. Det er videre oplyst, at der er tale ganske ekstraordinær situation, som ikke har været mulig at forudse og derfor ikke er reguleret i en projektaftale mellem CLEAN og Teknik- og Miljøforvaltningen. Oplægget fra begge parter er at dele det fulde tab,

4. april 2024

Sagsnummer
2024-0122785

Dokumentnummer
2024-0122785-1

Stab
Jura
Njalsgade 17
Postboks 457
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

som CLEANs nuværende regnskab viser, nemlig 1.163.201 kr. Det betyder, at Københavns Kommune skal udbetale 581.601 kr. til CLEAN.

CLEAN er ifølge sin hjemmeside en offentlig-privat virksomhed. Der henvises til bilag 3 til indstillingen for flere oplysninger om CLEAN. Markedsmodningsfonden gav tilskud til bl.a. offentlige aktører som kommuner og regioner, der efterspurgte helt nye løsninger, som ikke fandtes på markedet, og hvor det offentlige måtte indgå i et offentligt-privat udviklings samarbejde. Tilskud kunne gives til at dække udgifter forbundet med faserne op til selve købet af innovative løsninger, såsom behovsafdækning, markedsdialog, analyse, udbudsform samt udformning og gennemførelse af udbud.

Det fremgår af Erhvervsstyrelsens udtalelse (bilag 2 til indstillingen), at styrelsen anerkender, at Københavns Kommune har afsøgt og gennemført et alternativt udbud samt indkøbt en løsning, men at dette på grund af branden, jf. ovenfor, er sket uden for projektets rammer, og at der derfor ikke er hjemmel til at udbetale tilskuddet. Styrelsen finder i den forbindelse, at det ikke er fonden, der bærer den økonomiske risiko for, at branden hos den tilbudsgiver, som der havde været dialog med, førte til at det konkrete indkøbsprojekt blev standset.

Vurdering

Hvorvidt Teknik- og Miljøforvaltningen kan udbetale et beløb til CLEAN med henvisning til, at dette skal udgøre en kompensation for det udeblevne tilskud fra Markedsmodningsmodellen, er et retligt spørgsmål om, hvorvidt forvaltningen kan støtte CLEAN. Da der er tale om kommunal støtte til en enkeltvirksomhed, vil spørgsmålet vil skulle vurderes efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Der gælder efter kommunalfuldmagtsreglerne et altovervejende udgangspunkt om forbud mod, at en kommune yder individuel økonomisk støtte til private erhvervsvirksomheder, herunder også virksomheder, der udøves af offentlige myndigheder eller af institutioner, foreninger eller selskaber mv. Dette modificeres i bl.a. den juridiske teori, hvorefter det indenfor en snæver ramme vil være muligt efter en konkret vurdering at udmønte en sådan støtte. Således fremgår det af Karsten Revsbech m.fl., "Kommunernes opgaver", 4. udgave, 2023 side 294ff., at en kommune kan yde individuel økonomisk støtte til en privat erhvervsvirksomhed i det omfang, der herved varetages en lovlig kommunal interesse. Modifikationen tager i det væsentlige sigte på det forhold, at en kommune i stedet for selv fuldt ud at udføre en lovlig kommunal opgave, kan give tilskud eller anden økonomisk støtte til en privat virksomhed, som udfører en tilsvarende opgave. Nogle betingelser skal hertil være opfyldt, bl.a. er det en betingelse, at den private virksomhed ikke opnår et unormalt stort udbytte. I samme værk anføres på side 300f., at ovennævnte ikke må forveksles med kommuners lovlige køb af ydelser mv., dvs. den situation, hvor en kommune som led

i sin opgavevaretagelse køber varer og tjenesteydelser – eventuelt efter udbud – hos private virksomheder, der f.eks. arbejder som entreprenører for kommunen. Eksempelvis en virksomhed, der udfører transport for kommunen.

Der synes, jf. oplysningerne i indstillingen og i Erhvervsstyrelsens udtalelse, ikke at være tvivl om, at CLEAN har udført det i projektaftalen forudsatte arbejde og at arbejdet mundede ud i indkøb af en løsning. Hvor CLEANs arbejde har nogle af de karakteristika, der kendetegner et indkøb af en konsulentydelse, er det i indstillingen vurderet, at kommunen bl.a. på grund af projektaftalens manglende regulering af forholdet, ikke er forpligtet til at udbetale beløbet. Hvorvidt Teknik- og Miljøforvaltningen kan udbetale beløbet som støtte, er efter kommunalfuldmagten en vurdering af, om der er om tale en lovlig kommunal interesse og om denne interesse i projektet er tilstrækkelig for København.

Det er Stabs vurdering, at CLEANs arbejde som led i projektet – og som det er beskrevet i indstillingen – var målrettet Københavns Kommune, og at der var tale om et arbejde, som København havde særlig gavn af. Stab vurderer på den baggrund, at der foreligger den fornødne kommunale interesse, jf. ovenfor om kommunalfuldmagtsreglerne. Det anførte om, at den private virksomhed ikke må opnå et unormalt stort udbytte, medfører efter Stabs vurdering, at der i sagen maksimalt kan udbetales op til halvdelen af udgifterne.